

Четверікова А. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Наукові досягнення і технологічні зміни є важливими факторами економічних показників. Наука, технологія і інновації в даний час є ключовими для поліпшення економічних показників і соціального благополуччя. Інновації широко визнані в якості кінцевої рушійною силою довгострокового економічного зростання і процвітання. Зростаюча роль інновацій і технологічних змін може бути пов'язана зі змінами в інноваційному процесі. Більше фінансування інновацій тепер направлено на нові фірми і ризиковані проекти. Інновації також набагато більше залежать від взаємодії і співпраці, в тому числі між наукою і промисловістю. Інвестиції в інформаційно-комунікаційні технології, які є вирішальним фактором у новій економіці, в останні роки значно зросли. У другій половині 1990-х років поширення інформаційно-комунікаційних технологій прискорилося з появою Інтернету [4].

Інвестиції в нематеріальні активи – освіту, дослідження та розробки (НДДКР), програмне забезпечення – також сильні. Освіта важливо, оскільки нові технології вимагають кваліфікованих робітників. За останнє десятиліття фінансування інновацій стало більш орієнтованим на ринок[3].

Венчурний капітал став основним джерелом фінансування для нових фірм, заснованих на технологіях, і таким чином сприяє інноваціям. Більш сильна роль технологій та інновацій також спостерігається в секторі послуг. Традиційна точка зору полягає в тому, що послуги не дуже динамічні, що вони практично не мають зростання продуктивності і не впроваджують інновації. Недавній аналіз не підтримує цю точку зору. Багато служб відчувають швидке зростання продуктивності, деякі з них новаторські, а нові робочі місця все частіше вимагають кваліфікованого персоналу.

Сектор послуг на сьогоднішній день є основним покупцем обладнання інформаційно-комунікаційних технологій, а ефективність кількох секторів послуг сильно залежить від них. Інформаційно-комунікаційні технології важливі для галузей, які обробляють інформацію, таку як фінансові послуги, а також для таких областей, як логістика, оскільки вона забезпечує більш ефективний транспорт. Інформаційно-комунікаційні технології дозволяють підвищити продуктивність праці в багатьох секторах послуг, включаючи транспорт, зв'язок, оптову і роздрібну торгівлю, а також фінансові та бізнес-послуги, хоча офіційні оцінки продуктивності часто все ще не бачать їх впливу через проблеми з вимірюванням [1].

Послуги також стали більш інноваційними. Такі сектори, як зв'язок і транспорт, тепер більш технологічні, ніж багато галузей обробної промисловості. Служби, засновані на знаннях, такі як комп'ютерні послуги та послуги консультантів, дуже швидко розвиваються і є важливими джерелами інновацій. Багато інші послуги стали більш інноваційними в зв'язку з впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій в сфері надання послуг, посиленням конкурентного впливу реформи регулювання і підвищенням ролі мереж в інноваційному процесі.

Таким чином, науковий прогрес став більш прямим стимулом інноваційного процесу. Технічний прогрес прискорився в тих областях, де інновації безпосередньо пов'язані з наукою (наприклад, біотехнологія, інформаційні технології, нові матеріали), і попит фірм на зв'язку з науковою базою збільшився [2].

Незважаючи на позитивні тенденції за окремими показниками, перехід України на інноваційний шлях розвитку буде супроводжуватися низкою внутрішніх і зовнішніх викликів. Серед зовнішніх викликів можна виділити:

- прискорення технологічного розвитку світової економіки;
- посилення в глобальному масштабі конкурентної боротьби за фактори, що визначають конкурентоспроможність інноваційних систем, в першу чергу, за висококваліфіковану робочу силу та «розумні» гроші (інвестиції, які

залучають в проекти нові знання, технології, компетенції), різке підвищення мобільності цих факторів;

– глобальні зміни клімату, старіння населення і виклики охорони здоров'я, продовольча безпека в глобальному масштабі. Дані виклики диктують необхідність випереджаючого розвитку окремих специфічних напрямків наукових досліджень і технологічних розробок («чиста» енергетика, нові технології в сільському господарстві і так далі).

У розвинених країнах фінансування промислових науково-дослідних робіт здійснюється як правило за рахунок корпорацій – майже на 90%. Також, спостерігається виключно висока активність малих інноваційних компаній, що значною мірою пов'язано з існуванням спеціальних державних програм підтримки таких фірм, а також з розвиненістю і доступністю венчурного капіталу – основного джерела засобів. У зв'язку з цим, представляється необхідним розвиток венчурного фінансування.

Список використаних джерел:

1. Адаменко І. П. Зарубіжний досвід проведення інноваційної політики / І. П. Адаменко // Матеріали Міжнародного симпозіуму «Інноваційна політика та законодавство в Європейському союзі та Україні: формування, досвід, напрямки наближення». – К.: Фенікс, 2011. – С. 11-12.
2. Гринько Т. В. Формування системи управління інноваційним потенціалом підприємства: теоретичний аспект / Т. В. Гринько, С. О. Єфімова // Сучасні технології управління розвитком підприємств України: механізми, реалії, перспективи: Колективна монографія / за заг. ред. Т. В. Гринько. – Дніпропетровськ: Біла К.О., 2016. – С. 23-32.
3. Grynko, T., Gviniashvili, T. (2017) Organisational and economic mechanism of business entities' innovative development management // Economic annals-XXI. – №165 (5-6) . – P. 80-83. URL: <https://doi.org/10.21003/ea.V165-17>.
4. Hviniashvili, T. Increasing the efficiency of business entities' innovative activity on the basis of venture financing // Ефективна економіка. – 2017. – № 10. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6639>